

Gemeente Winterswijk
Ter attentie van: Ceciel Lurvink

E-mail: clurvink@winterswijk.nl

Behandeld door
Joris de Vries
E-mail
j.devries@ai-mobiliteit.nl

Datum
27 mei 2025

Onderwerp Reactie op bestek Vraag gestuurd en lijn gebonden vervoer ZOOV 2026-2029 Perceel 2a

Geachte mevrouw Lurvink,

Het Aanbestedingsinstituut Mobiliteit (AIM) is door Sociale partners in de taxibranche - FNV Zorgvervoer en Taxi, CNV en KNV Zorgvervoer en taxi opgericht om eraan bij te dragen dat de inkoop van zorgvervoer door aanbestedende diensten dusdanig is dat vervoersbedrijven die willen investeren in:

- goed personeelsbeleid, inclusief het naleven van de cao Zorgvervoer en Taxi en de cao Sociaal Fonds Mobiliteit, en het bieden van scholingsmogelijkheden voor het personeel,
- goed materieel, zoals jonge voertuigen die geschikt zijn voor de doelgroep en
- een goede organisatie en goede dienstverlening aan de reiziger, met nadruk op klantvriendelijkheid en het bieden van voldoende tijd en aandacht,

daartoe in de gelegenheid worden gesteld zodat dat werknemers willen en blijven werken in onze sector

Eén van de hoofdactiviteiten van het AIM is het analyseren van aanbestedingsdocumenten die aanbestedende diensten in de markt zetten. Het AIM analyseert deze aan de hand van een aantal criteria die volgens sociale partners belangrijk zijn om een verbeteringslag te kunnen maken.

Het AIM richt zich op beleidsmatige thema's en niet op aanbesteding technische en/of juridische zaken. Als er over laatstgenoemde zaken geen aanbevelingen zijn gemaakt dan houdt dit geen goedkeuring in.

pagina 2 van 6

In dit document benoemen wij de punten die ons, bij het lezen van het bestek, in positieve zin zijn opgevallen maar brengen wij ook waar nodig aanbevelingen uit.

Mocht u naar aanleiding van deze brief nog toelichting wensen dan kunt u mij via bovenstaande gegevens bereiken.

Met vriendelijke groet,

Drs. H.J. van Gelderen
Directeur

Positieve punten in uw bestek

In positieve zin hebben wij gezien dat u:

- het TX-keurmerk en de naleving van de cao Zorgvervoer en Taxi als vereisten heeft opgenomen,
- de NEA-index hanteert voor kostenontwikkeling, waarbij u onderscheid maakt tussen twee componenten: de jaarlijkse raming en de correctiefactor.

Daarnaast waarderen wij het dat u een overbruggingsvergoeding toekent bij een sterke daling van het vervoersvolume.

Tot slot merken wij positief op dat u als eis stelt dat een onderaannemer een vergoeding ontvangt die bedrijfseconomisch verantwoord is. In de optiek van het AIM is dit een belangrijk uitgangspunt.

Aanbevelingen

Gunningscriteria en weging

Beoordeling prijs en kwaliteit

De EMVI/BPKV-methodiek (Economisch Meest Voordelige Inschrijving / Beste Prijs-Kwaliteitverhouding) is in de praktijk de meest gebruikte gunningsmethodiek. Daarbij zijn zowel prijs als kwaliteit bepalend voor de uiteindelijke gunning van de opdracht. Binnen deze systematiek kunnen verschillende beoordelingsmodellen worden toegepast om inschrijvingen met elkaar te vergelijken, zoals het GOW-model, het Gewogen Factor-model of de minder bekende Superformule.

Het AIM adviseert in algemene zin dat, ongeacht de gekozen methodiek of het gebruikte model, kwaliteit minimaal 60% en prijs maximaal 40% zou moeten meewegen bij de gunning. In uw bestek is echter vastgesteld dat kwaliteit geheel buiten beschouwing blijft en uitsluitend op prijs wordt gegund.

Onderaannemers

Kostenontwikkeling voor onderaannemers

Het AIM beveelt aan om in het bestek op te nemen dat de opdrachtnemer de contractueel overeengekomen kostenontwikkeling – in dit geval de NEA-index – ook aan zijn onderaannemers dient door te berekenen. Zo wordt geborgd dat de financiële afspraken over kostenontwikkeling niet alleen voor de hoofdaannemer maar ook voor onderaannemers gelden.

Betalingstermijnen onderaannemers

Tot slot beveelt het AIM aan dat de aanbestedende dienst oog heeft voor de betalingstermijnen die gehanteerd worden. Wettelijk is geregeld dat de factuur uiterlijk 30 dagen na ontvangstdatum door de opdrachtgever moet worden voldaan. Indien uw opdrachtnemer samenwerkt met onderaannemers

adviseert AIM erop toe te zien dat uw opdrachtnemer, na incassering van de factuur, terstond overgaat tot betaling aan zijn onderaannemers.

Prijsvorming

Onderbouwing tarief

Bij de prijsaanbieding zouden inschrijvers, wat het AIM betreft, een gedetailleerde onderbouwing moeten aanleveren van hoe zij tot hun prijs zijn gekomen. Deze toelichting maakt het mogelijk om de aanbieding beter te beoordelen tijdens de gunningsfase. In uw bestek is een dergelijke onderbouwing echter niet opgenomen.

Daarnaast is het belangrijk dat aanbieders aangeven met welke risico's zij rekening hebben gehouden bij het opstellen van hun aanbieding. Positief is dat de aanbestedende dienst in het bestek zelf de belangrijkste risico's al duidelijk heeft benoemd en gewaardeerd.

Verder zouden inschrijvers inzichtelijk moeten maken hoe de prijs is opgebouwd, met een uitsplitsing naar afzonderlijke kostencomponenten en vermelding van de bijbehorende bedragen. Het AIM adviseert om in het bestek niet alleen een uurtarief, starttarief of kilometerprijs te vragen, maar ook expliciet naar de achterliggende kostprijsopbouw. De aanbestedende dienst kan daarbij benoemen welke elementen daarin ten minste moeten terugkomen. De kostprijscomponenten zoals opgenomen in de NEA-kostenontwikkelingsindex vormen hiervoor een goed uitgangspunt.

Aanvullend wordt aanbevolen dat inschrijvers inzicht geven in de uitgangspunten waarmee zij rekenen, zoals de combinatiegraad, bezettingsgraad, gemiddelde snelheid, vervoersvolume, gemiddelde ritlengte, ophaalmarges en de bijdrage van reiziger en medereiziger, voor zover deze niet al dwingend zijn voorgeschreven in het bestek.

Tot slot adviseert het AIM om in het bestek op te nemen dat de prijs of prijzen die moeten worden aangeboden, rekening houden met de geografische kenmerken van het vervoersgebied.

Effecten arbeidsmarkt

Behoud van betrokken personeel bij een faillissement

Het AIM beveelt aan dat aanbestedende dienst inzet op behoud van reeds bij het vervoer betrokken personeel. Het is daarbij belangrijk dat er stilgestaan wordt bij wat er met het personeel gebeurt als een vervoerder onverhoopt gedurende de uitvoering van het vervoerscontract failliet gaat. In zo'n situatie zou de inzet moeten zijn: behoud van reeds bij het vervoer betrokken personeel. Het verdient aanbeveling daar als opdrachtgever voor de toekomst beleid over te ontwikkelen.

Behoud van betrokken personeel bij een overname of tussentijdse contractwisseling

Vanuit het mens-volgt-werk principe hebben sociale partners in de CAO Taxivervoer de OPOV en OPBC regeling met elkaar afgesproken. De OPOV en OPBC regelingen houden kortgezegd in dat bij een contractovername of contractwisseling de nieuwe vervoerder een deel van het betrokken personeel bij de oude vervoerder een baanaanbod moet doen. Het aantal werknemers met recht op een baanaanbod staat gelijk aan 75% van het totaal aantal benodigde inzeturen voor het betreffende contract. Het verdient aanbeveling om als aanbestedende dienst hier ondersteuning en – waar nodig- medewerking aan te verlenen door bijvoorbeeld het Sociaal Fonds Mobiliteit (SFM) te informeren wie de huidige vervoerder(s) (inclusief onderaannemers) is/zijn.

Social return (SROI)

SROI biedt een maatschappelijke meerwaarde als deze leidt tot duurzame inzetbaarheid (vaste arbeidscontracten) van mensen die via SROI worden ingezet, zonder dat hierbij bestaande arbeidsplaatsen verloren gaan. Wat het AIM betreft zou een bestek géén minimale verplichte SROI voor uitvoerende functies - die tot verdringing van reguliere arbeidsplaatsen leidt - moeten bevatten. Ook niet via de inzet van proefplaatsingen of inzet van mensen met behoud van uitkering. Wel is SROI mogelijk voor nieuwe functies of aanvullende ritten naar maatschappelijke activiteiten. Hierbij kan gedacht worden aan functies in het kader van kwaliteitsbeheer en serviceverlening aan kwetsbare reizigers zoals het doen van mystery gestrutten en inzet als stewards. Het is aan te bevelen om hier als opdrachtgever beleid voor te ontwikkelen.

Medewerkerstevredenheid

Onder duurzaamheid vallen niet alleen milieueisen, maar dit begrip kan breder gezien worden. Denk bijvoorbeeld aan maatschappelijk verantwoord ondernemen. Naast het behoud van betrokken personeel, waarop elders in dit document wordt ingegaan, beveelt het AIM nadrukkelijk aan dat een aanbestedende dienst in het bestek opneemt dat er aantoonbare (periodieke) medewerkerstevredenheid onderzoeken worden gedaan.

Contractmanagement

Contractmanagement na gunning is van wezenlijk belang: ga niet alleen af op hetgeen op papier wordt geboden, maar ga daadwerkelijk langs bij aanbieders om vast te kunnen stellen of deze waar kunnen maken wat zij op papier stellen en bezoek bedrijven onaangekondigd. Sociale partners hebben de afgelopen jaren te vaak gezien dat er veel eisen gesteld worden, waar na gunning en aangaan van het vervoerscontract niet tot nauwelijks op werd gecontroleerd. Ook is directe betrokkenheid van de doelgroep waarvoor het vervoer is bedoeld vaak (sterk) onvoldoende.

KPI's zonder consequenties

Het AIM beveelt de aanbestedende dienst aan in het bestek duidelijk te maken dat zij contractmanagement periodiek uitvoert en hoe zij dat zal doen. Kwaliteit van dienstverlening – uitgevoerd door aanbieder maar ook ingeschakelde onderaannemers- zouden daarin terug moeten komen. Ook komt terug wat de consequenties zijn van het niet voldoen aan vereisten.

Meldingsplicht vervoerder

Ook verdient het aanbeveling in het bestek op te nemen dat een vervoerder een meldingsplicht heeft als deze niet meer aan een bepaalde eis voldoet. Bijvoorbeeld t.a.v. naleving TX keur, CAO, duurzaamheid voertuigen etc. Niet melden zou tot (financiële) consequenties moeten leiden.

Bonus en Malus

Deze aanbeveling moet ook in relatie gezien worden met hetgeen het AIM aanbeveelt over de AMvB inkoop WMO (in werking juni 2017) waarin is gesteld dat, voor in ieder geval het WMO-vervoer een minimale reële kostprijs moet worden bepaald. Het effect van een boete kan zijn dat vervoerders die toch al rond die minimumprijs hebben ingeschreven nog verder in de problemen komen (met alle gevolgen van dien).

